

7.07 Literatúra

Knižnica zaznamenala rekordnú návštevnosť

Verejná knižnica Michala Rešetku v Trenčíne zaznamenala v minulom roku rekordnú návštevnosť a rekordný prírastok nových kníh do knižničného fondu. Novinkou bolo vytvorenie vlastného youtube kanála.

O výpožičné absenčné alebo prezenčné služby, návštevu kultúrno-spoločenských podujatí či internetu prejavilo v roku

Beseda s odborníkom na zdravú výživu MUDr. Igorom Bukovským.

2018 záujem vyše 170 tisíc ľudí. Knižničný fond predstavoval viac ako 9 tisíc knižničných jednotiek a dopĺňaný bol novinkami z beletrie aj odbornej literatúry.

Z autorov oddychovej literatúry boli v roku 2018 najžiadanejší literáti **Dominik Dán, John Grisham, Jana Pronská a Jo Nesbo**. Z odbornej literatúry sa najčastejšie požičiavali knihy z oblasti histórie, s tematikou regiónu, medicíny alebo futbalu.

Knižnica vlani zorganizovala takmer 500 podujatí. Veľký záujem medzi návštevníkmi bol o besedu s **Matejom Tóthom, Jozefom Banášom** či **Mariánom Leškom**, ale aj o prednášku etnologičky **Kataríny Nádaskej** alebo cestovateľské prednášky. Deti sa aktívne zapájali do tvorivých a motivačných súťaží podporujúcich čítanie a vzťah k literatúre. Boli im sprostredkované stretnutia s detskými spisovateľmi, ako napríklad

s **Branislavom Jobusom, Alenou Penzešovou** či **Jaroslavou Kuchtovou**.

Úspešného pokračovania sa dočkal aj projekt „Povedz mi, čo čítaš“. V roku 2018 sa v knižnici uskutočnilo osem talkshow vedených **Zuzanou Mišákovou**. K jej hosťom patrili aj **Štefan Skrúcaný, Bibiana Ondrejková** či **Branko Radivojevič**. Svoje dvere už piatykrát otvorila v nádvorí knižnice aj letná čítareň. Tá zaznamenala takmer štyri stovky návštevníkov, ktorí spolu uskutočnili viac ako 500 výpožičiek.

www.cas.sk 01.02.2019

Pomocná evidencia 088/1/2019

Župan opäť prijal trenčianskych literátov

V pondelok 25. februára privítal predseda Trenčianskeho samosprávneho kraja (TSK) **Jaroslav Baška** na pôde župného úradu v Trenčíne ôsmich spisovateľov s blízkym vzťahom nie-

len ku krajskému mestu Trenčín, ale celému Trenčianskemu kraju. Symbolickým darčekom ocenil ich tvorbu i prínos v literárnej oblasti.

Pôda župného úradu už po deviatykrát privítala autorov z Trenčianskeho kraja. Po dvoch rokoch sa vďaka Verejnej knižnici Michala Rešetku v Trenčíne mohlo uskutočniť stretnutie výnimočných literátov. Bibliotéka, sídliaca v krajskom meste, aj prostredníctvom takéhoto podujatia upozorňuje na tvorbu regionálnych autorov a predstavuje ju verejnosti.

Medzi literátov tradične zavítal aj trenčiansky župan Jaroslav Baška, aby sa prítomným osobne poďakoval a ocenil ich prínos v literárnej oblasti.

„Teší ma, že každým druhým rokom organizuje Verejná knižnica Michala Rešetku v Trenčíne stretnutie trenčianskych

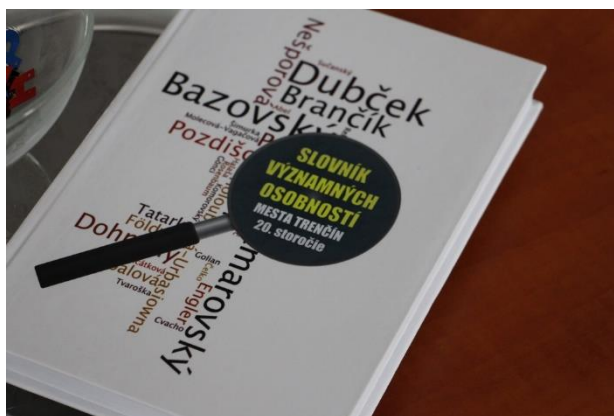
Medzi literátmi, ktorých župan prijal, bol aj Rudolf Dobiáš.

literátov. Vážim si ich a rovnako aj ich tvorbu. Na určité veci vo svete nahliadajú svojim výnimočným spôsobom, tento pohľad môže pri čítaní ich diel obohatiť aj nás a náš život,“ uviedol Jaroslav Baška. Trenčianska župná

knižnica je jednou z troch krajských biblioték, do ktorých župa investuje nemalé finančné prostriedky.

Tohtoročné stretnutie literátov okrem tradičného kultúrneho programu, ktorý si pripravili žiačky Súkromnej základnej umeleckej školy v Trenčíne, obohatilo aj uvedenie novej publikácie Verejnej knižnice M. Rešetku v Trenčíne do života. Slovník významných osobností mesta Trenčín vyšiel ešte minulý rok a ako uznanie práci a svojej tvorbe si ho domov odnášali ocenení literáti.

„Ide o slovník vzácných osobností mesta Trenčín, ktoré sa v Trenčíne narodili, pôsobili tu, strávili svoj život v krajskom meste alebo od-

vzdávali svoje skúsenosti. Knižka vznikla pod rukami zamestnancov knižnice a drobnohl'adom **Evy Struhárovej**, ktorá ju koordinovala,“ uviedla riaditeľka Verejnej knižnice M. Rešetku **Gabriela Krokvičková**.

Z radov literátov prijal pozvanie na v poradí deviate stretnutie **Rudolf Dobiáš, Anna Gürtlerová, Silvia Havelková, Mariana Komorová, Tomáš Kompaník, Vlado Kulíšek, Ján Skovajsa a Milan Stano**. Ocenení spisovatelia boli tiež predstavení verejnosti, ich tvorba bola študentom stredných škôl a záujemcov o literatúru priblížená na diskusii, ktorá sa uskutočnila hneď po prijatí predsedom kraja.

www.tsk.sk 25.02.2019

Pomocná evidencia 145/1/2019

Matej Zámečník vydal knihu „Zábudlivé Ginko“

Trenčan **Matej Zámečník** prichádza po roku s novou detskou knižkou, ktorá prichádza na svet 29. mája, teda na Deň sklerózy multiplex. Dej novej knihy s názvom „Zábudlivé Ginko“ sa odohráva v trenčianskom mestskom parku. Záujemcovia môžu spolu s knihou získať aj trojročnú sadenicu stromu ginkgo biloba, ktorého listy sú podľa výskumov zdraviu prospešné.

Knihou s ilustráciami **Zuzany Svobodovej** zavedie malých čitateľov a ich rodičov do mestského parku, pôjde o príbeh ginkgo stromu.

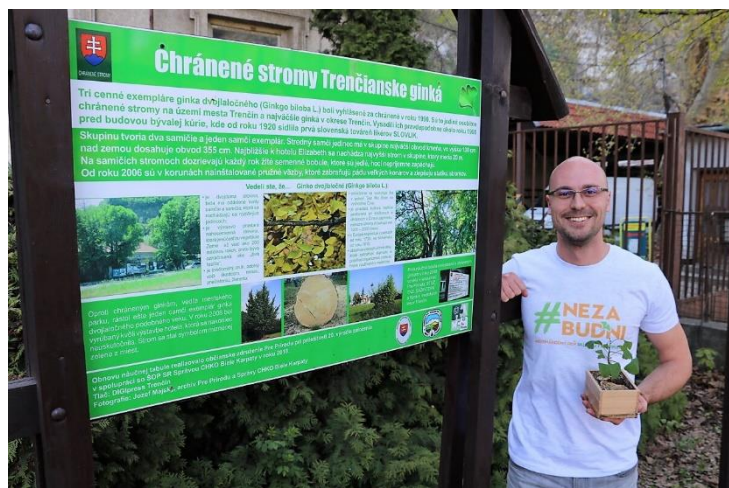
„Hlavnú úlohu v knihe má pán Ginko, ktorému na jeseň opadnú listy a na všetko zabudne. Spomenie si až na jar, keď mu vyrastú nové listy. Celý príbeh bude pre deti ilustrovaný a na záver, za príbehom, rodičia nájdu informácie o strome skleróza multiplex,“ uviedol Matej Zámečník s tým, že knižkou

chce pripomenúť, že známa veta - stále zabúdam, asi mám sklerózu - sa nemusí ani zďaleka zakladať na pravde.

Mnohí si ju mýlia s Alzheimerovou chorobou, osвета je preto dôležitá už od detstva, keďže skleróza multiplex postihuje najčastejšie ľudí od 20 do 40 rokov. Súčasťou knihy bude aj maľovanka stromu, recept na čaj z jeho listov a priestor na vylisovanie a nalepenie listu ginkga. V rámci kampane na webovej stránke starlab si záujemcovia môžu knihu objednať aj so sadenicou ginkga, ktorých má Matej Zámečník asi tri-sto.

„S bratom a kamarátom sme pred tromi rokmi zbierali v Trenčíne oproti parku plody ginkga. Stromy sme chceli vytvarovať, nasadiť do kvetináčov a predávať, vyšlo by to ale veľmi drahoo. Od nápadu sme upustili, ale sadenice sme si nechali. Zároveň som stretol pacienta s diagnostikovanou sklerózou multiplex, ktorý ju má 25 rokov a podľa vlastných slov vedie plnohodnotný život. Napadlo mi tak prepojiť informácie o chorobe so živým, mladým stromom a knihou,“ ozrejmil prepojenie autor rozprávkových kníh.

V knihe sa bude nachádzať aj manuál, ako sa o mladý stromček starať. „Zábudlivé Ginko“ má 40 strán a kniha je určená pre deti už od dvoch rokov. „Kniha je vhodná aj pre malé deti, pretože už vedia vizuálne spojiť obrázky a príbeh, zároveň nie je komplikovane písaná. Rodičia im tak budú vedieť povedať nielen o ginkgo strome, ktorý rastie v parku, ale aj o samotnej chorobe, ktorá strom - a v reálnom svete ľudí - postihuje,“ dodal Matej Zámečník.

Skleróza multiplex je chronické zápalové ochorenie centrálného nervového systému. Napáda mozog, miechu a zrakové nervy. Nedá sa vyliečiť, ale dá sa úspešne potláčať, najmä ak sa včas diagnostikuje.

Trenčianske noviny 29.04.2019

Pomocná evidencia 317/1/2019

Vyhlásili výsledky súťaže žiakov „Píšem, píšeš, píšeme“

Piatok 31. mája patril na pôde Verejnej knižnice Michala Rešetku v Trenčíne literárnym talentom. Výsledky 17. ročníka literárnej súťaže žiakov základných škôl a osemročných gymnázií Trenčianskeho kraja s názvom „Píšem, píšeš, píšeme“ slávnostne vyhlásili za účasti členiek odbornej poroty, ktorú tvorili spisovateľka **Silva Havelková**, recitátorka **Marta Halečková** a knihovníčka **Nora Hlubinová**.

V literárnej súťaži sa nestratili ani žiaci z Trenčína. V kategórii poézia I obsadil 2. miesto **Jakub Lesay** zo ZŠ na Dlhých honoch, druhé miesto získal aj **Jakub Toráč** z rovnakej školy v kategórii próza II. V kategórii próza III zvíťazila **Hana Hamajová** z Piaristického gymnázia Jozefa Braneckého.

www.vkmr.sk 31.05.2019

Pomocná evidencia 404/1/2019

Trenčianske knihovníčky tretie v prestížnej súťaži

Čo sa za mladi naučíš, v dospelosti akoby si našiel. Týmto príslovím sa evidentne riadia v trenčianskej knižnici, kde si čitateľov vychovávajú už od predškolského veku. Metodika tunajších detských knihovníčok žne úspechy aj v celoslovenskom meradle.

Reprezentantky Verejnej knižnice Michala Rešetku v Trenčíne (VKMR) sa opäť presadili na prestížnej súťažnej prehliadke podujatí pre deti a mládež. Dvojica **Ľubica Krajčíková**

Úspešné knihovničky Ľubica Krajčíková (vľavo) a Marcela Masariková.

– **Marcela Masariková** obsadila v rámci 9. ročníka súťaže v Prešove 3. priečku. Po triumfe z roku 2012 tak potvrdila nastavený kurz.

„Opakovane uspieť v deväťčlennej konku-

rencii nie je náhoda. Veľmi sa teším, že v tejto oblasti patríme na Slovensku k absolútnej špičke a dokážeme poskytovať priestor na realizáciu aj mladým generáciám,“ neskrývala radosť riaditeľka VKMR **Gabriela Krokvičková**.

Všetky súťažiaci knihovničky sa tento raz museli popasovať s témou „Nesúď človeka, pokiaľ neprejdeš míľu v jeho topánkach“ – Empatia v medziľudských vzťahoch. Podujatia boli určené žiakom II. stupňa základných škôl a príslušných ročníkov osemročných gymnázií. Trenčianky vsadili na autorku **Vieru Babaríkovú**.

„Jej poviedku Skejtácke tenisky sme obohatili o aktivitu, počas ktorej si deti mohli prostredníctvom špeciálnych pomôcok vyskúšať na vlastnej koži, ako sa cítia nevidiaci a slabozrakí ľudia. Následne sme si prebrali sedem rád, ako sa stať empatickým človekom,“ konkretizovala Ľubica Krajčíková s tým, že tá najzásadnejšia znela: „Predstavte si seba na cudzom mieste“.

Podľa Marcely Masarikovej, ktorá kožu trenčianskej knižnice predávala na dvojdňovej prehliadke premiérovu, však v tejto súťaži nejde len o víťazstvo. Ako podotkla, knižnica dávno nie je iba o výpožičkách a konfrontácia s kolegynami z rôznych

kútov Slovenska prináša každej účastníčke najmä inšpiráciu do ďalšej práce s deťmi.

www.sme.sk 17.06.2019

Pomocná evidencia 477/1/2019

Uviedli do života knižku o komorníčke Agáte

Legenda o komorníčke Agáte má svoju literárnu podobu. Knižku pred deťmi po prvý raz uviedli v utorok 18.

Zľava Vlado Kulíšek, Janka Sedláčková a Jozef Vydrnák.

júna 2019 v Letnej čitárni trenčianskej knižnice autor **Vlado Kulíšek**, ilustrátor **Jozef Vydrnák** a vedúca Kultúrno-informačných služieb mesta **Janka Sedláčková**.

Posypali ju sušenými agátovými kvetmi

a zároveň predstavili šieste pokračovanie Príbehov z Trenčína v podobe open air artistickej šou, ktorá sa uskutoční v piatok 28. a v sobotu 29. júna v Parku pod Juhom. Začiatok bude v jeho spodnej časti vždy o 21.15.

Info 18.06.2019

Pomocná evidencia 484/1/2019

Deväť osobností v knihe „Majstri umeleckého prednesu“

V Trenčíne sa v pondelok 1. júla v Galérii M. A. Bazovského uskutočnil hudobno-poetický program, v ktorom sa predstavili majstri umeleckého prednesu. Stretli sa tu recitátori, ktorí uviedli do života knihu „Majstri umeleckého prednesu“ z pera Trenčianky **Zuzany Laurinčíkovej**.

Kniha predstavuje deväť osobností slovenského divadelníctva, ktoré sa celoživotne popri tom, že pôsobili v divadle, venovali umeleckému prednesu ako samostatnému pódiovému umeniu. V knižke sa objavujú mená a štúdie o interpretačnej ceste a výnimočnom recitátorskom potenciáli **Evy Kristínovej, Idy Rapaičovej, Ladislava Chudíka, Juraja Sarvaša, Štefana Bučka, Dušana Jamricha, Hildy Michalíkovej, Jozefa Šimonoviča a Márie Kráľovičovej.**

Knižku do života uviedli (sprava) Ida Rapaičová, Štefan Bučko, Dušan Jamrich a Juraj Sarvaš.

Autorka vychádza z osobných výskumov a rozhovorov s osobnosťami, s ktorými mala možnosť pracovať. Ide o ojedinelú knižku svojho druhu, lebo o prednesovej výnimočnosti spomínaných osobností nikto nikdy nič komplexne nenapísal a nevydal knižne.

Na podujatí sa osobne zúčastnili herci Dušan Jamrich, Mária Kráľovičová, Juraj Sarvaš, Ida Rapaičová, Štefan Bučko, Jozef Šimonovič. V programe vystúpilo aj ženské spevácke trio Krajka spolu s členmi orchestra Zlaté husle (Lúčnica).

www.tnos.sk 01.07.2019

Pomocná evidencia 524/1/2019

Snom P. Michalíka je vydávať najkrajšie knihy na svete

I keď v detstve ku knihám vzťah nemal, počas štúdia na Gymnázium Ľudovíta Štúra v Trenčíne názor zmenil. Dnes vlastní knižné vydavateľstvo a jeho snom je vydávať najkrajšie knihy na svete. O vedení malého vydavateľstva, úspechoch slovenskej literatúry i prerazení na slovenskom a zahraničnom trhu porozprával v rozhovore rodený Trenčan **Peter Michalík**.

Aká cesta vás zaviedla k založeniu vydavateľstva?

„Bola kľukatá. V detstve som nečítal rád, do istého veku bolo pre mňa utrpením. Povinné čítanie som neznášal, všetko sa ale zmenilo na trenčianskom gymnázium

vdďaka vynikajúcej pedagogičke na slovenčine. Ako tínedžerovi sa mi otvoril svet kníh a odvtedy veľmi rád čítam. Mám rád knihy aj ako fyzické objekty. Páči sa mi, ako sú spravené, obdivujem kultúru papiera, ilustrácií. Rokmi a krokmi som sa dopracoval k myšlienke vydávať to, čo sa mne páči a snád' sa bude aj iným.“

Knihy z vášho vydavateľstva prijímajú chvály najmä za grafické spracovanie...

„Zameriavame sa najmä na „vizuálne knihy“. Hovorím o vizuálnych, pretože sa snažím vyhnúť označeniu detskej knihy. Spravidla ide o tituly, ktorým dominuje ilustrácia. Tá je však u nás veľmi často vnímaná tak, že sú venované iba deťom, čo nie je úplne pravda. Realita je taká, že vydávame knihy pre deti, avšak vizuálne a graficky zaujímavou spracovanou knihou nemá

vekové obmedzenie. Mnoho dospelých si bez problémov kúpi ilustrovanú, obrázkovú knihu. A ja som jeden z nich.“

Akú knihu ste vydali ako prvú pod hlavičkou mladého vydavateľstva?

„Bol to komiks o Nickovi Caveovi, avšak už o týždeň neskôr vyšla adaptácia Knihy džungle, zaujímavá ilustrovaná Francúzom Laurentom Moreauom. Odvtedy až doteraz ide o knihy, ktoré majú potenciál zaujať detského i dospelého čitateľa. Snažíme sa pozeráť aj za istú vekovú hranicu.“

Sú knihy, v ktorých prevažujú ilustrácie nad množstvom textu Slovákmí menej cenené?

„Občas s tým majú problém. Veľmi ľahko sa stane, že pokiaľ je v knihe málo textu, ľudia spozornejú a spýtajú sa samých seba, za čo majú zaplatiť, keď tam nie je toľko písmen, ako by očakávali. V zahraničí, napríklad vo Francúzsku, je to úplne naopak – naše „detské knihy sa im zdajú neúmerne pretextované. Kniha ale funguje trochu inak. Obraz a text sú veľmi prepojené. Ako sa dá čítať text, dá sa čítať aj obraz. Snažíme sa – spolu s inými malými vydavateľmi – priniesť do slovenského sveta kníh trochu inú estetiku a zo začiatku som zmýšľal veľmi neobchodnícky, neekonomicky. Povedal som si, že budem vydávať to, čo považujem za vydarené.“

Vydavateľstvo funguje od minulého roka, aké máte ciele?

„Od budúceho roku vydávať každý mesiac jednu knihu. Z tlačiarne práve zišla siedma kniha, tradičná japonská rozprávka s nádhernými ilustráciami. Po nej nasleduje kniha, na ktorú sa všetci veľmi tešíme. Pôjde o knihu inšpirovanú dielom Ľudovíta Fullu. Spolupracuje na nej Michal Hvorecký, ilustrátorka Simona Čechová a dizajnérka Martina Rozinajová. Bude to príbeh chlapca, ktorý sa stratil v galérii Ľudovíta Fullu v Ružomberku a bude tam putovať po rôznych obrazoch a zažívať dobrodružstvá. Stane sa aj súčasťou jánošíkovskej družiny,

zúčastní sa prvomájového sprievodu. Fulla má, vďaka bohu, mnoho výtvarných štýlov, preto každá dvojstrana bude mať iný svojský štýl.“

Čo musí obsahovať dobrý knižný námet, aby Peter Michalík povedal – tak toto vydáme?

„Dobrá kniha by mala trochu pokúšať, nemyslím ale v bulvárnom zmysle slova. Mala by pokúšať človeka k inému uva-

žovaniu, či ho novým spôsobom prekvapiť. Pre mňa je hlavnou požiadavkou jej originalita, či už po stránke vizuálnej alebo textovej. Pred rokmi sa hovorilo kvôli nástupu e-kníh a

rozmachu všetkého digitálneho o možnej smrti kníh, opak je ale pravdou. Kníh je stále viac a viac, a to aj na tak malom trhu, ako je ten slovenský. Dnes je náročné sa medzi nimi orientovať.“

Tak naopak. Akú knihu nikdy nevydáte?

„Ako v iných odvetviach, aj v knižnej oblasti platí, že jestvujú overené vzorce, ktoré sa ľudia snažia napodobňovať. Napríklad v prípade bestsellerov ako Harry Potter, ktorý si získal globálne publikum. Následne prišla zo sveta obrovská vlna titulov s príbehmi čarodejníkov s podobnými potterovskými motívami a dokonca aj menami. Takýchto vln bolo, je a bude veľa. Napodobeniny bestsellerov ale vydávať nikdy nechcem.“

Akí autori vás naposledy zaujali?

„Inovatívni. Väčšinu kníh, ktoré vydávam, si najskôr vysnívam – ide najmä o prekladové knihy, ktoré vidím na veľtrhoch,

festivaloch či internete a zamilujem sa do nich. Iné prípady sú, keď ma ľudia sami oslovia, čo bol aj prípad knižky Toddler Punk. Autori knihy sa ozvali, že majú kvázi rodičovský projekt, ktorý má vyriešiť problém s tým, že nemajú hudbu, ktorú by mohli svojim deťom púšťať a prvoplánové pesničky sa im nepáčia. Preto sa stretla partia ľudí z prostredia literatúry a hudby a povedali si, že spravia hudobno-knižný projekt. Ide o spojenie príbehov spisovateľky Moniky Kompaníkovej a pesničiek skupiny Toddler Punk s hosťami Dorotou Nvotovou, Jurajom Benetinom, Michalom Kaščákom a Tomášom Slobodom. Pre mňa tak vznikla krásna knižka s príbehom a zvukom.“

Pracujete v Literárno-informačnom centre, o knihách vychádzajúcich na Slovensku tak viete maximum. Je o slovenskú tvorbu v zahraničí záujem?

„Som súčasťou tímu, ktorý má na starosti prezentáciu slovenskej literatúry v zahraničí, funguje to najmä prostredníctvom cudzojazyčných materiálov, ktoré vydávame. Ide o katalógy s výberom najzaujímavejších prozaických či ilustrovaných kníh. Na veľtrhoch propagujeme domovskú literatúru, stretávame sa so zahraničnými vydavateľmi a snažíme sa sprostredkovať ich kontakt so slovenskými kolegami. V tomto smere prítomnosť slovenskej literatúry v zahraničí stúpila, začiatkom tohto roka bola Bratislava, a tak aj Slovensko čestným hosťom na medzinárodnom knižnom veľtrhu v Paríži. Každý rok vyjde niekoľko desiatok titulov slovenských autorov a autoriek v prekladoch, vrátane veľkých a dôležitých jazykov ako angličtina, v ktorej v posledných rokoch vychádzajú tak zo dva tituly ročne.“

Nie je to málo?

„Áno, mohlo by sa to zdať málo s očakávaním desiatok či stoviek preložených kníh, ale konkurencia v anglofónnej literatúre je obrovská. Len štyri percentná anglofónnej literatúry tvorí prekladová literatúra a do týchto pár percent sa snažíme

pretlačiť knihy a autorov nielen my, ale aj celá francúzska, nemecká či hispanofónna kultúra.“

Je ambíciou vydavateľstva presadiť sa v zahraničí?

„S Monoklom chodím po podujatiach a festivaloch ako vydavateľ, a keďže je produkcia zatiaľ relatívne malá a práva som doteraz skôr kupoval, tieto snahy ma ešte len čakajú. Budúci rok ale cestujem na veľký ázijský medzinárodný veľtrh do Taipeiu, kde pôjdem so svojimi titulmi a právami s víziou ponúknuť ich ďalej.“

Čo považujete za najväčší úspech Monokla?

„Som rád, že to bolo práve

moje vydavateľstvo, v ktorom mohli vyjsť knihy ako Takto vidím a Takto počujem. Ich autori za ne získali v ukrajinskom origináli asi najprestížnejšiu svetovú cenu za picture booky na Medzinárodnom knižnom veľtrhu v Bologni. V tom čase sme však už mali práva kúpené, ich výhra ma potešila. Myslím, že je preto dobre nastaveným cieľom vydávať najkrajšie knihy na svete.“

www.sme.sk 15.09.2019

Pomocná evidencia 666/1/2019

Letná čítareň mala rekordnú návštevnosť

Sezónny projekt Verejnej knižnice M. Rešetku v Trenčíne (VKMR) má za sebou 6. ročník. Podľa organizátorov vyznel z viacerých hľadísk ako najvydarenejší. Rebríček najžiadanejších

periodík ovládli MY Trenčianske noviny. Po regionálnom týždenníku siahla tretina všetkých návštevníkov.

Letná čítareň bola v roku 2019 otvorená 27 dní, pričom prevádzku ani raz nenarušilo nepriaznivé počasie. Oáza pokoja vyrastala vo dvore knižnice na Jaselskej ulici každý pondelok a štvrtok.

„Od 3. júna do 5. septembra vyskúšalo jej atmosféru 651 návštevníkov, ktorí zaznamenali 2341 výpožičiek. Štatisticky

ide o najvyššie čísla, keďže v porovnaní s dosiaľ rekordným ročníkom 2017 stúpol záujem verejnosti takmer o tridsaťpäť percent,“ bilancuje webová stránka VKMR.

Premiérovo si bezplatnú službu mohli v rovnakom čase vychutnať aj návštevníci knižnice na najväčšom trenčianskom sídlisku Juh. Čitateľské menu pozostávalo zo 46 titulov slovenských i zahraničných periodík. Pomer obsahu a kvantity jednotlivých novín, časopisov či voľnočasových magazínov uspokojil kritériá čitateľov všetkých žánrov. V uplynulej sezóne ponuku zatraktívnilo aj modernejšie prostredie v podobe nových kresiel, stolíkov, stolanov a dekorácií s okrasnou zeleňou.

Komfort v podobe úkrytu pred priamymi slnečnými lúčmi štandardne poskytuje rolovateľná markíza. K navodeniu autentickej atmosféry zase slúžia drevené držiaky na tlačoviny, pripomínajúce rekvizitu z pôvodnej čítarne, ktorá tvorí súčasť knižnično-informačných služieb trenčianskej knižnice od januára 1937.

Vzhľadom na začiatok plánovanej prístavby výťahu k budove knižnice letnú čítareň v polovici augusta dočasne prestáhovali na terasu prevádzky Zmrzlina Korzo na Hviezdoslavovej ulici. Ako ozrejmila riaditeľka VKMR **Gabriela Krokvičková**, účelom stavebného zámeru vo dvore na Jaselskej ulici je bezbariérové sprístupnenie objektu.

Realizáciu prístavby dotvorí zriadenie mobiliáru, výsadba zelene, preložka rozvodu vody, kanalizačnej šachty, preloženie potrubia na vykurovanie a elektroinštalácia výťahu. Archeologický výskum počas výkopových prác na mieste niekdajšieho stredovekého františkánskeho kláštora odkryl zaujímavé nálezy, konkrétne keramiku zo 17. a 18. storočia.

„Črepy keramických nádob boli zachytené zhruba v hĺbke jeden meter od úrovne súčasného terénu. Datovať sa dajú do obdobia včasného novoveku. Fragmenty majú zelenú a žltú farebnú glazúru, každý kus je z inej nádoby, budú uložené v depozitári Trenčianskeho múzea v Trenčíne,“ priblížil archeológ Trenčianskeho múzea **Peter Schreiber**.

Projekt knižnice pod holým nebom spustila VKMR v júni 2014. Doteraz letnú čítareň navštívilo 2518 záujemcov. Lokality v historickom centre mesta spĺňa oddychovú i poznávaciu funkciu. V prípade priaznivého počasia sa osvedčila aj ako žiadané dejisko besied s osobnosťami kultúrneho života.

www.sme.sk 16.09.2019

Pomocná evidencia 685/1/2019

Literárna nedeľa s krstom knihy „Etela letela“

Nedeľa 29. septembra mala v Trenčíne prívlastok literárna. Celé popoludnie bolo plné kníh, čítania, swapu, prednášok, dobrej kávy a hlavne zábavy a priateľov.

Na deti čakalo maľovanie obrázkov z knižky nového trenčianskeho vydavateľstva Atomic verlag „Etela letela“, následný krst tejto krásnej knižky maľovanej šikovnou **Dominikou Šikulincovou** a čítanie z nej. Kto chcel, mohol si novú knižku

odniesť domov. Príbeh je krátky a veľmi milý. Je o Matilde, ktorá čaká u zubára, lebo ju bolí zub. Jej babka Etela ju povzbudzuje a rozpovie jej príbeh, ktorý kedysi zažila. A pomôže jej prekonať strach.

Potom sa veľa rozprávalo o literatúre a vymieňali sa prinesené knižky. Knihy, ktoré po podujatí zostali, následne poputujú do rúk detí zo slabších sociálnych pomerov.

Večer sa všetci účastníci započúvali do prednášok desiatich zaujímavých literárnych hostí na už druhej trenčianskej PechaKucha Night.

Vlastný text 29.09.2019

Pomocná evidencia 729/1/2019

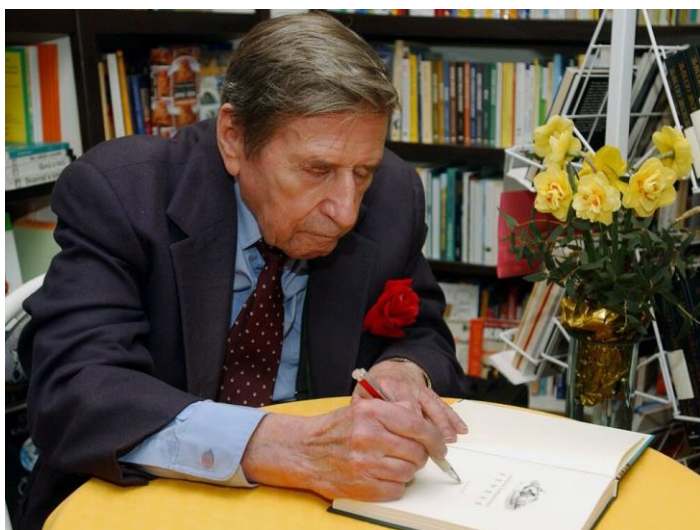
Pripomínáme si storočnicu Vojtecha Zamarovského

Z histórie sa na nás valia dnes samé hrôzy, ale dejiny obsahujú aj ľudský pokrok, múdrosť, umenie, príbehy. Práve to vedel čitateľom poskytnúť spisovateľ **Vojtech Zamarovský**, ktorý by sa 5. októbra dožil sto rokov. Zamarovský ovplyvnil mnoho našich archeológov a historikov pri výbere povolania,

potešil mnohých fanúšikov tým, že ich zoznámil s bohmi na Olympe.

O chystaných oslavách a o osobnosti spisovateľa nám porozprávali **Renáta Rábeková** z Nadácie Aigyptos a **Július Bruna**, trenčiansky architekt, výtvarník a kultúrny aktivista, predseda Klubu priateľov Vojtecha Zamarovského.

Zamarovského jubileum sa oslavuje celý tento rok, mimoriadnou udalosťou však bude výstava na Trenčianskom hrade,

ktorú sprístupnia 11. októbra a potrvá do 10. januára budúceho roka. Dušou tohto projektu je práve Július Bruna, ktorý sa Zamarovského tvorbou a osobnosťou zaoberá už desaťročia. Boli aj priatelia. Ako sa to všetko začalo?

Na počiatku bola dobrá partia, ktorá sa stretávala v trenčianskom kultúrnom stredisku. Postupne sa z nej vyvinul klub fanúšikov výnimočného rodáka, Vojtecha Zamarovského.

„Študoval som architektúru a čítal som knihy od Zamarovského. Zaujal ma najmä Grécky zázrak,“ rozpráva Július Bruna. „K 75. narodeninám, ktoré mal Zamarovský v roku 1994, mu udelili titul čestného občana mesta Trenčín. Tam som už Vojtecha kreslil, robil som jeho karikatúru. A aj som s ním prehodil pár slov. Vtedy som sa dozvedel, že mu na Slovensku chýba múzeum antiky, ktoré by obsiahlo všetky myšlienky tohto podnetného historického obdobia. Spomenul napríklad aj olympijské hry. Zaujalo ma to, a tak som vzápätí navrhol, aby sme zriadili v Trenčíne múzeum antiky. Členovia klubu sa nadchli a viac mi nebolo treba. Naštartoval som sa a odvtedy som sa – pokiaľ ide o Zamarovského – nezastavil.“

Najprv bolo treba nájsť vhodné priestory, potom exponáty na výstavu a vôbec, vytvoriť podmienky na uskutočnenie projektu. Onedlho sa naskytla príležitosť. Po rekonštrukcii otvárali hrad v Beckove a pri tej príležitosti sa tam mala konať veľká

slávnosť. Vojtech Zamarovský svojho času Brunovi spomínal, že by v starobe v Beckove rád žil, lebo k tomu miestu mal zvláštny vzťah. Žila tu aj rodina Mednyánszkých, z ktorej pochádzal známy maliar. Július Bruna sa chopil príležitosti, vyzdvihol Zamarovského v Prahe, kde vtedy býval, a prišli do Beckova. Oslava bola

vo veľkom stane, spisovateľ a usadili na čestné miesto, a tak sa mohol pohovárať aj s vtedajším prezidentom **Michalom Kováčom**.

„Prezident sľúbil, že vybaví v Grécku, aby nám poskytli základ zamýšľaného múzea antiky. Myslel som si, že to bude len planý sľub. Ale o dva roky som naozaj dostal z Grécka telegram, že mám čakať na letisku špeciálne lietadlo, ktoré privezie kolekciu sôch darovaných gréckou vládou,“ spomína Július Bruna. Tešil sa, ale zároveň vyvstala otázka: kam so sochami, keďže múzeum v tom čase nemalo vhodné priestory. Sochy zostali na gréckej ambasáde, kde si ich pozrel aj pán Zamarovský.“

Najprv teda boli sochy u Grékov na Hlavnom námestí v Bratislave. Július Bruna zatiaľ hľadal, ako by sa dostali k verejnosti. „Mestský úrad v Trenčíne mal sálu, kde sa svadobčania

prpravovali na obrady. Tam sme sochy nainštalovali a to tak, že cez sklo akoby sa pozerali na hlavnú pešiu zónu a okoloidúci ich videli. Bolo to pekné a boli tam tri roky, kým sa neotvorila ďalšia budova a výstavu do nej nepresťahovali. Neskôr budovu z ekonomických dôvodov mesto predalo a výstava zasa prišla o strechu nad hlavou.“

Nikto z funkcionárov sa o osud sôch nezaujímal, a tak Július Bruna prenajal priestor pre umiestnenie sôch na vlastné trovy u súkromníčky. Dva a pol roka platil komerčné nájomné, až kým si nepomíňal úspory. To ho prinútilo, spolu s kolegom **Ivom Velikým**, hľadať nové miesto pre sochy.

„Pomýšľali sme na Zamarovce, odtiaľ pochádza jedna vetva rodiny Zamarovských, vyzeralo to sľubne. Ale podarilo sa len upraviť parčík pri budove, kde malo byť múzeum. V obci sa

zmenilo vedenie a prevládol názor, že Zamarovský sa narodil v Trenčine a múzeum má byť teda tam.“

No a v jubilejnom roku, po mnohých peripetiách, môžeme konštatovať, že sa múzeum v Trenčine naozaj rysuje. Zatiaľ sú sochy v depozitároch, ale k storočnici sa chystá na Trenčianskom hrade výstava a inštalovať sa budú aj sochy.

„Oslovil som podnikateľa, ktorý dnes vlastní Zamarovského rodný dom, návrh ocenil a prisľúbil ďalšie rokovanie. Je to zatiaľ otvorené, ale bolo by to veľmi pekné. Umiestnili by sme tam sochy aj pamiatky o živote Zamarovského. Všetko, čo sme zhromaždili. Máme pracovný stôl Zamarovského, stoličku či poličku s jeho knihami. A na výstave na hrade bude aj vosková figurína

Zamarovského, ktorú vytvorila kreatívna skupina MAS Vršatec a zapožičia nám ju.“

Na výstave bude nielen prvá zbierka – desať antických sôch, dar gréckej vlády, ale aj druhá zbierka sôch, ktorá bola kúpená za prevažne sponzorské peniaze v Egypte.

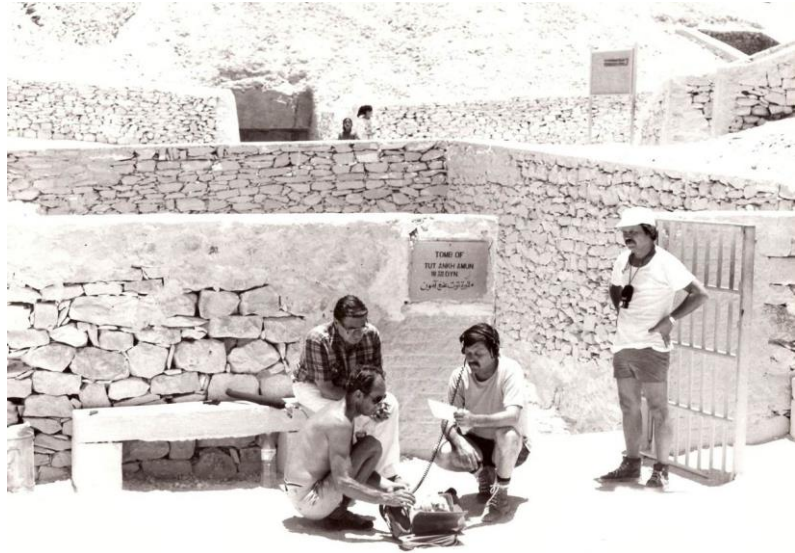
„Tú druhú kolekciu sme vyberali spolu s egyptológom **Josefom Hudecom**, ktorý bol v tom čase v Egypte na diplomatickej misii a je zároveň predsedom Správnej rady Nadácie Aigyptos. V Káhire sme vybrané exponáty previezli na našu ambasádu. Do realizácie ich odvozu poštou ambasády však vstúpila revolúcia v roku 2011, ktorá odvoz skomplikovala a tak sme neskôr pristúpili k alternatívnemu riešeniu a zásielka po troch mesiacoch dorazila priamo do Zamaroviec, kde sme pripravovali expozíciu.“

Oslavy však nebudú len na Trenčianskom hrade. V Bratislave už od začiatku roka odznelo viacero prednášok, ktoré boli venované Vojtechovi Zamarovskému, špeciálne mu bol venovaný úvodný večer. Podrobnejšie nám o tomto projekte porozprávala Renáta Rábková z Nadácie Aigyptos.

„Áno, my sme venovali Zamarovskému už prvú polovicu tohto roka, hoci výročie je až piateho októbra. V spolupráci s Mestským múzeom v Bratislave, Ústavom orientalistiky SAV a renomovanými egyptológmi a archeológmi sme pripravili cyklus dvanástich prednášok pre verejnosť – o dejinách, zaujímavostiach a nových objavoch zo starovekého Egypta. Celý cyklus bol venovaný 100. výročiu narodenia Vojtecha Zamarovského. Úvodný spomienkový večer sme nazvali Svety

Vojtecha Zamarovského, lebo nebol len propagátor histórie staroveku a spisovateľ, mal aj iné záujmy. Málokto napríklad vie, že bol aj vášnivý letecký modelár. Mal veľa záľub, ovládal množstvo jazykov, orientoval sa v rôznych oblastiach, takže bol naozaj renesančná osobnosť! Na spomienkovom večere bol aj jeho syn Peter. Je matematik, fyzik, zaoberá sa interdisciplinárnymi aspektmi filozofie, pôsobí na Karlovej univerzite v Prahe. Dcéra Vojtecha Zamarovského Zuzana žije na Cypre, učí angličtinu. Z vydareného

večera vznikla aj videonahrávka, ktorú sme sprístupnili na web stránke Nadácie Aigyptos. Moderátorka úvodného večera **Táňa Kusá** pripravila pre Rádio Devín cyklus o Vojtechovi Zamarovskom, ktorý odznie teraz na jeseň.“

Renáta Rábeková a Július Bruna poznajú veľa podrobností zo Zamarovského života. Na výskumné cesty chodil Zamarovský niekedy s celou rodinou. Jeho manželka Mária pochádzala z Prahy, bola športovkyňa, čiže trochu iný typ ako on, ale bola mu oporou, asistentkou, pomáhala mu. Chodievali radi do Tatier na lyžovačky.

„On písal rukou a ona jeho ozdobné písmo prepisovala na stroji,“ rozpráva Július Bruna. „Mám od neho darček – celú zložku rukopisu Grécky zázrak. Ostatné rukopisy sme uložili v Martine. Boli sme dobrí kamaráti. On si rád s ľuďmi potykal. Mne to ale občas robilo problém, lebo medzi nami bol veľký vekový rozdiel. Ťažšie však bolo, keď začal strácať hlas. On to ale bral s humorom. Vedel sa zasmiať na svojich slabostiach.“

Zažili veľa veselého, ale raz sa to mohlo skončiť tragicky. Július Bruna sa mal u Zamarovského zastaviť cestou od dcéry v Nemecku. Naplánovali si, že prespí u spisovateľa v Souticiach, kde vtedy býval. Bruna prišiel až v noci, a tak nebolo zamknuté, ako sa dohodli.

„Hneď ako som otvoril, zacítil som dym, a v ďalšej miestnosti ho bolo ešte viac. Tam, kde spal Zamarovský, sa už skoro nedalo dýchať, tiež tam visel dym a nad jeho hlavou bolo len

asi desať centimetrov čistého vzduchu. Keby som prišiel ráno, je neskoro! Takto som otvoril okno a bolo! V Prahe býval Zamarovský Na Skalke. To už bol vdovec v rokoch a starala sa oňho susedka, pani **Viera Vlasáková**. Pani Vierka bola jeho dobrou vílou. Urobila vždy dobrú

náladu a on sa rád aj bavil. Všetkým sme viedli aj vážne debaty. Bol však veľmi vzdelaný a rozhladený. Ja som sa pýtal a on mi vysvetľoval. Musel som sa čudovať, ako málo viem zo svojej profesie, z architektúry, oproti nemu! On mal také obrovské penzum informácií, že to žiadne vysokoškolské skriptá neobšiahli. Mal ohromný záber a stále sa vzdelával. Dopĺňal svoje knihy o najnovšie poznatky.“

Vojtech Zamarovský vraj ako chlapec patril k tichším žiakom, stále nad niečím uvažoval. „Nikto by nečakal, že z páru jeho rodičov, ženy v domácnosti a kominárskeho majstra, sa narodí taký vzdelanec,“ hovorí Július Bruna. „Mama ale na jeho rozhlad dbala. Cez prázdniny chodil do Francúzska, do Talianska, do Nemecka, navštevoval jazykové školy. Boli zemanovia, ich rod sa datuje od trinásteho storočia. Členovia ich rodu boli

často starostovia, župní úradníci, aj fiškáli a senátori. Rod sa rozrastal a časom sa rozšíril po celej župe a inde. Ich rodové sídlo bolo ako hrádok s vodnou priekopou. Jeho ruiny mi raz ukázal sám pán Zamarovský. Málokto o ňom vie. Druhé sídlo – kúria doteraz existuje. Bola v ňom dve storočia aj rodová knižnica. Podarilo sa ju odkúpiť a zachrániť. Knižnica obsahuje vyše 4200 zväzkov, je v nej aj Aristoteles a kopa antickej literatúry. Budeme ju prezentovať na výstave na hrade. Zamarovskí boli aj dobrodružné povahy. Raz mal Vojtech dobré študijné výsledky a za odmenu dostal let nad Parížom. Mama letela s ním a bolo to vraj také lietadielko, že pomedzi škáry v podlahe videli, nad čím práve letia.“ Posledný let Zamarovského bol do milovaných Atén. V roku 2006 si odtiaľ priniesol titul „veľvyslanec helenizmu“, ktorý si veľmi vážil.“

A aká je situácia v jubilejnom roku? Pribúda fanúšikov Zamarovského, alebo zostáva už len legendou pre zasvätených? Július Bruna konštatuje, že po Zamarovského smrti v roku 2006 ubudlo z klubu priateľov veľmi veľa ľudí, ktorým išlo o živý kontakt s ním.

„Niektorí naši členovia, napríklad Ivo Veliký, môj zástupca, historik **Vojto Tichý** či **Ľudmila Štronnerová**, ktorá urobila Zamarovského bibliografiu, už tiež zomreli. Ostal sochár **Janko Hubinský** a spisovateľ **Rudolf Dobiáš** a ďalší. Ubúda nás, ale snažíme sa, aby jubileum bolo spomenuté na úrovni. Na výstave o Zamarovskom budem sprevádzať návštevníkov, záleží mi na tom, aby ľudia naňho nezabúdali a čítali jeho dielo. Prekvapilo ma totiž, že aj štyridsiatnici či päťdesiatnici, ktorí vyrastali na štandardných knihách, čiže nielen na Wikipédii, a prišli na naše prednášky, už často nepoznali meno Vojtecha Zamarovského. Asi ich história nezaujímala, ale je to škoda. No kto sa o Zamarovskom dozvie a začíta sa do jeho kníh, určite bude prekvapený a nepustí ich z rúk. Dúfajme, že jubileom ho

osviežime v kultúrnom povedomí. Zamarovský zostáva nad'alej šľachticom ducha a histórie.“

www.pravda.sk 05.10.2019

Pomocná evidencia 748/1/2019

Zamarovského knihy oslovili milióny ľudí po celom svete

Významný Trenčan by sa v sobotu 5. októbra dožil okrúhlych sto rokov. „Bol to skromný, čestný, príjemný a dobrý človek,“ povedal raz dnes už nebohý spisovateľ, historik a publicista **Pavel Dvořák** o svojom dobrom priateľovi **Vojtechovi Zamarovskom**. Bol výnimočným Slovákom, ktorého diela oslovili milióny ľudí po celom svete.

Rodák z Trenčína jednoduchou, no pritom pútavou formou dokázal zaujať čitateľa históriou prerozprávanou cez príbehy. Už jeho prvá kniha „Za siedmimi divmi sveta“ zaznamenala obrovský čitateľský úspech, celosvetovo boli jeho diela preložené do 15 jazykov s nákladom vyše dva milióny výtlačkov.

Vojtecha Zamarovského, ktorý sa od roku 1956 živil v slobodnom povolání ako prekladateľ a spisovateľ, vyznamenali bývalí slovenskí prezidenti Radom Ľudovíta Štúra II. triedy a Pribinovým krížom I. triedy in memoriam. Zástupcovia gréckej vlády mu udelili za jeho celoživotné dielo a pomoc pri šírení helenizmu na Slovensku a v regióne strednej a východnej Európy ocenenie Veľvyslanec helenizmu.

I keď Vojtech Zamarovský žil desaťročia v Česku, slovenské občianstvo si po rozdelení Československa ponechal. Zomrel 26. júla 2006 po dlhotrvajúcej chorobe vo veku nedožitých 87 rokov, pochovaný je na cintoríne v stredočeskej obci Soutice.

Viac o živote, odkaze i tajomstvách Vojtecha Zamarovského prezradila trenčianska sprievodkyňa **Zuzana Novodvorská**.

O Vojtechovi Zamarovskom hovoríme ako o Trenčanovi, pritom na opačnej strane Váhu máme obec Zamarovce. Kde sa narodil?

„V Trenčíne, jeho rodný dom bol na Matúšovej ulici 3, dnes Ulici Vojtecha Zamarovského. Narodil sa tu 5. októbra 1919.

Pod Matúšovým hradom prežil detstvo a chlapčenské roky. Keď mal štyri roky, jeho rodičia kúpili dom na vtedajšej Váhovej ulici, ktorá sa nachádza pri súčasnom cestnom moste. Jeho rodina je s Trenčínom spojená už veľmi dlhé obdobie, spája sa s dedinkou Zamarovce.

Rodný dom Vojtecha Zamarovského v uličke pod Trenčianskym hradom.

Podľa dostupných informácií predok Zamarovského – Juraj Zamaróczy pomohol vtedajšiemu uhorskému kráľovi Belovi IV., keď zapadol so svojím kočiarom do bažiny, z ktorej sa nemohol dostať. Okolo však išiel Vojtechov predok – Juraj, ktorý použil svoje somáriky a kráľa z bažiny vytiahol. Belo IV. sa mu poďakoval tým, že mu udelil zemiansky stav a jeho rodina odvtedy patrila pod nižšiu šľachtu.“

Vojtechova mama Margita pochádzala z krajčírskych rodiny, otec bol kominárskym majstrom. Dbali na jeho vzdelanie?

„Veľmi, Vojtech bol najstarší z troch detí. Zaujímavosťou je, že bol pokrstený ako Vojtech Štefan, mal dve mená. Keď sa narodil, jeho rodina nosila priezvisko Zamaróczy, počas obdobia slovenského štátu si rod poslovenčil meno na Zamarovský. Vojtech, v tom čase Zamaróczy, chodil do katolíckej chlapčenskej školy a neskôr na jediné trenčianske gymnázium – dnes Gymnázium Ľudovíta Štúra. Po maturite v roku 1938 odišiel na štúdiá na vysokú školu. Keďže rodičom na vzdelaní detí veľmi

záležalo, na leto ich posielali na rôzne jazykové pobyty. V Ostrihome sa Vojtech priučil maďarčine, vo Viedni nemčine. Vďaka tomu získal široké jazykové znalosti, ovládal maďarský, nemecký, latinský, anglický a francúzsky jazyk.“

Hovorí sa, že okrem histórie a zemepisu ho fascinoval i šport a lietanie.

„Bol veľmi nadaný. Bol turistom, miloval plávanie, člňovanie a bol veľkým nadšencom lietania. Bol členom miestnej Masarykovej leteckej ligy, ako mladý chlapec si urobil kurz lietania na bezmotorových lietadlách. Uvažoval, že odštartuje svoju kariéru ako profesionálny letec, prihlásil sa preto na letecké učilište. Naň ho aj prijali, to sa ale dozvedel až vo svojich 50 rokoch, keď mu to prezradila matka. Pred Vojtechom desiatky rokov skrývala list, v ktorom mu prišlo potvrdenie zo školy, že ho berú. Keďže to nevedel, v štúdiách normálne pokračoval. Po maturite odišiel študovať do Prahy na vysokú školu obchodu, študoval právo a ekonómiu. Jeho spolužiakom napríklad bol neskôr preslávený cestovateľ Miroslav Zikmund. Na ďalší rok prešiel kvôli vzniku slovenského štátu na štúdiá do Bratislavy, študoval právo. Po vyštudovaní pracoval v oblasti bankovníctva v rámci Slovenskej národnej banky, neskôr prišiel do Prahy, kde pracoval vo viacerých vládnych inštitúciách. Popri tom si robil aj vysokú školu obchodnú v Bratislave. Po skončení druhej svetovej vojny začal prednášať na viacerých vysokých školách v Bratislave a stal sa z neho odborník na menovú a finančnú politiku.“

S menom Zamarovský sa spájalo aj možné sympatizovanie s Hlinkovou gardou a neskôr ŠtB...

„Vojtechov otec bol veľmi šikovný, z „obyčajného kominára“ sa vypracoval na predsedu okresného živnostníckeho spolu v Trenčíne. Bol veľmi dobrým organizátorom a uznávanou osobnosťou v meste, vlastnil obchod s drevom, koksom či stavebnými materiálmi. V čase 2. svetovej vojny sa stal

majiteľom arizovaného majetku, čo Vojtechovi i jeho otcovi vyčítali. Na ich obranu ale treba povedať, a to je i dokázané, že od jesene 1944 do jari 1945 ukrývali židovského chlapca, navyše samotný Vojtech mal veľa židovských kamarátov. Voj-

techovi vyčítali i to, že bol členom pohotovostných zborov Hlinkovej gardy, to sa ale nedokázalo. Bola pravda, že bol členom akademického senátu Hlinkovej strany, bol v tom čase ale akademikom... Ťažko povedať, aký vzťah tam bol, keďže tieto veci na Vojtecha a jeho rodinu vyťahli až tri roky po jeho smrti. Tak tiež mu vyčítali údajnú spoluprácu s ŠtB, jeho meno sa našlo v zoznamoch spolupracovníkov. Treba ale povedať, že ŠtB bola veľmi prefi-

kaná a medzi svojich spolupracovníkov uvádzala aj ľudí, ktorých v skutočnosti sledovali. Jednoznačný dôkaz to nie je.“

Aký vzťah mal k rodnému Trenčínu?

„Občas tu navštevoval svojich príbuzných. Keď oslavoval 70. narodeniny, mesto mu udelilo medailu, bol vyznamenaný za prínos šírenia literatúry. Bol zakladateľom literatúry faktu, spájal odborné vedomosti, ktoré sa snažil odovzdávať širokým vrstvám ľudí prístupnou formou. Sám priznával, že písanie bolo veľmi náročné a niektoré pasáže musel niekedy prepisovať aj 50-krát, kým dosiahol požadovanú formu. V roku 1994, keď sa v Trenčine konal odborný seminár pri jeho 75. narodeninách, mu darovali vyhlídkový let nad mestom. Jeho veľkým kamarátom a podporovateľom bol známy architekt Július Bruna, ktorý bol jedným z iniciátorov vzniku Klubu priateľov Vojtecha Zamarovského. Júliusovi Brunovi a priateľom sa podarilo

Múzeum Vojtecha Zamarovského otvoriť, nachádzalo sa na Mierovom námestí. Vzniklo tam malé múzeum s osobnými vecami Vojtecha. Bol tam napríklad index z právnickej fakulty či niektoré jeho diela preložené v cudzích jazykoch. V múzeu boli aj kópie antických sôch, ktoré darovalo veľvyslanectvo Gréckej republiky za jeho prínos v šírení helenizmu v oblasti. Išlo o kolekciu 12 antických sôch, ktoré venoval to-
 muuto múzeu. Keďže ale dom zmenil majiteľa, činnosť bola prerušená a múzeum

zaniklo. Neskôr boli veci vystavené v jednom z nákupných centier v Trenčíne. Plány Júliusa Brunu boli, aby sa zrekonštruoval kaštieľ v Zamarovciach, kde by vznikol polyfunkčný návštevnícky priestor s kaviarničkou. Bolo by skvelé, keby sme mali miestnosť s vecami tohto významného Trenčana.“

Diela Vojtecha Zamarovského: Prvým knižným dielom Zamarovského bol historický cestopis o Mezopotámii, Egypte a Grécku „Za siedmimi divmi sveta“ (1960). Týmto dielom odštartoval v bývalom Československu novú etapu v ponímaní literatúry faktu. Neskôr napísal „Za tajomstvom ríše Chetitov“ (1961), „Objavenie Tróje“ (1962), „Na počiatku bol Sumer“ (1966), „Bohovia a hrdinovia antických báji“ (1969), „Dejiny písané Rímom“ (1971), „Grécky zázrak“ (1974), „Ich veličnosť pyramídy“ (1977). Históriu antických olympijských hier zobrazil v roku 1978 v knihe „Vzkriesenie Olympie“. Napísal aj knihy „Bohovia a králi starého Egypta“ (1986), príbeh „Egyptan Sinuhet“ (1987) a „Návrat do staroveku“ (1992).

Prerozprával staroveké eposy „Gilgameš“ (1975) a „Aeneas“ (1981). V rokoch 1999 – 2003 vyšlo postupne v rámci súborného diela 13 kníh Vojtecha Zamarovského, z ktorých vzišiel aj 13-dielny televízny seriál.

www.sme.sk 05.10.2019

Pomocná evidencia 746/1/2019

Ivica Ďuricová vydala knihu o rodnom Trenčíne

Záľubou **Ivice Ďuricovej** (32) je už od detstva písanie, ktorému sa však naplno začala venovať až v dospelosti. Knihy z oblasti biznisu, inšpirácie, motivácie a dokonca aj beletrie si vydáva sama. Jej posledný knižný počín „Cudzinec z papiera“ okrem časti, ktoré pohľadá najmä ženskú dušu, prezentuje jej rodný Trenčín ako turisticky mimoriadne zaujímavé

miesto na mape Slovenska. Viac o rôznorodom zameraní v písaní i o úskaliach „samovydavateľstva“ prezradila v rozhovore.

Koľko kníh sa vám doteraz poradilo vydať?

„Vydala som už päť kníh, z toho tri sú biznisové, nimi som začala. Jedna je zbierkou podnikateľských nápadov z celého sveta, teda krátky biznis model, ktorým by sa Slováci vedeli inšpirovať a priniest tak k nám niečo nové. Ďalšia je zbierka príbehov Sloveniek, podnikateliek, ktorá je inšpiráciou pre dámy a dievčatá, ktoré by chceli pracovať na niečom vlastnom a stále sa neodhodlali. Napísala som aj knihu o ruskom podnikateľ-

skom trhu. Po biznis knihách som sa vrhla na beletriu, prvá bola mysterióznym trilerom. Odohráva sa v Ríme a je z prostredia digitálnych špionážnych agentúr, inšpirovaný skutočnými udalosťami a odhaleniami Edwarda Snowdena o internetových sledovacích systémoch. A teraz som sa vrhla do vôd romantiky, najnovšia kniha sa volá „Cudzinec z papiera“ a je inšpirovaná Trenčínom.“

Od ruského biznisu je k romantickému príbehu z Trenčína celkom ďaleko.

„To áno, vyštudovala som však niečo celkom iné – nemecký jazyk a lektorstvo. Nemčinu som dokonca istý čas učila, lekárka mi ale povedala, že pokiaľ si chcem zachovať hlasivky, s touto profesiou musím prestať. Vrátila som sa preto k svojej detskej záľube – písaniu, čo ma vždy veľmi bavilo, a tak som si z neho spravila povolanie.“

A že vás písanie baví a že ľudia baví čítať to, čo píšete, dokazuje asi najlepšie „Cudzinec z papiera“...

„Áno, prvé kapitoly z knihy som zverejnila na internete začiatkom minulého roka. Ľudia si mohli stiahnuť ukážku, na ktorú boli dobré reakcie. Preto som sa z pohľadu mňa ako samovydavateľa rozhodla knihu najprv zverejniť na internete. Veľmi rýchlo nazbierala viac ako desaťtisíc prečítaní a odvtedy som začala premýšľať o jej tlačenej podobe.“

Prezradíte niečo z deja?

„Príbeh sa odohráva v Trenčíne. Hlavná zápleтка je o tom, že dvaja ľudia zdieľajú jeden byt, ale nikdy v živote sa nestretli. Hlavou postavou je finančníčka Liana, ktorá na striedačku žije v Bratislave a v Trenčíne. Keďže pracuje v Bratislave a v Trenčíne je iba na víkendy, počas pracovných dní prenajíma svoj byt mužovi, ktorého nikdy nevidela. Liana má svoj súbor pravidiel toho, ako by sa v byte mali obchádzať tak, aby sa čo najmenej navzájom vyrušovali. On jedno z pravidiel poruší, Liana mu preto napíše nahnevaný odkaz na lepiaci papierik, čím sa začne

výmena odkazov. Najprv cez lepiace papieriky a neskôr to prarastie do dlhých listov, až si začnú byť veľmi blízki. Na záver sa dozvieme, ako ich príbeh dopadne.“

Knihou sa ale snažíte turisticky spropagovať aj mesto.

„Tým, že som obyvateľka Trenčína a mám ho veľmi rada, často sa bezcieľne túlam a mám tak prechodené rôzne lokality, ktoré som zahrnula do knižky. Tým, že hlavná postava pochádza z Trenčína a trávi tu víkendy, zdieľa so mnou tulácku lásku. Svojmu spolubývajúcemu odporúča miesta, kam by sa mal ísť pozrieť a tým, ako vidíme príbeh jej očami, spoznávame aj mesto.“

Ktoré miesta odporúčate navštíviť Trenčanom a ktoré ľuďom mimo regiónu?

„Aj pre Trenčanov sú tu mnohé skryté poklady – napríklad Piaristická ulica, na ktorú sa ľudia bežne nevyberú, sú na nej však nádherné staré vily, z ktorých niektoré sú síce schátrané, iné sú ale prerobené. Tá ulica má zvláštnu, až filmovú atmosféru. Na jar býva krásne čerešňami rozkvitnutá Soblahovská ulica. Netrenčanom by som odporučila vyhliadku nad mestom od farského kostola, ako aj ulice, ktoré vedú od tohto kostola dolu do mesta – či už Ulica Marka Aurélia alebo Matúšova ulica. Sú romantické a majú až takú toskánsku atmosféru.“

Mali ste teda za cieľ knihou prilákať do Trenčína viac turistov?

„Nedávno som čítala, že keď Victor Hugo vydal knihu „Chrám Matky Božej v Paríži“, tak bol Notre Dame pomerne schátraným chrámom a nik ho nenavštevoval. Po tejto knihe ale nastal úplný boom, kedy ľudia začali doň prúdiť a na základe opisu knihy ho chceli vidieť. Vtedy vraj ožil a stal sa ikonou Paríža. Tým, ako veľmi mám rada tieto miesta, chcela som ich prostredníctvom knihy odprezentovať a prilákať sem viac ľudí, aby ho tiež spoznali takými očami ako ja. Myslím, že sa mi to do istej miery podarilo, pretože čitateľská odozva je taká, že ich

moje opisy navnadili a už si aj vytypovali výlet do Trenčína. Na sociálnej sieti som dokonca robila anketu medzi čitateľmi. Deväťdesiat percent z tých, ktorí v Trenčíne nikdy neboli, sa vyjadrilo, že majú v pláne prísť a spoznať Trenčín. Takouto štatistikou tak máme potvrdené, že knižka funguje ako isté turistické lákadlo.“

Kniha tak účel asi splnila, čo plánujete ďalej?

„Čitatelia si pýtajú pokračovanie, to ale zatiaľ neplánujem. Mám rozpísané dve knihy, tak uvidím, či a kedy sa príbehovo vrátim do Trenčína. Zatiaľ sa plánujem presunúť niekam inam, ale rada by som zostala v romantickom žánri.“

Spomínali ste, že si knihy vydávate sama, Cudzinca ste však vydali predtým už zdarma na internete. Dokáže si tak kniha na seba zarobiť?

„Jestvujú rôzne prístupy, ako si viete zabezpečiť prostriedky na vydanie knihy. Keď som vydávala svoju prvú, použila som crowdfunding, teda ako keby predpredaj. Ľudia sa v praxi vopred vyzbierajú na vydanie tlačenej knihy. V tomto poslednom prípade som ale mala šťastie na súkromného investora, ktorý mi pomohol s vydaním tlačenej podoby, keďže tlač je veľmi nákladná a ráta sa v tisíckach eur. Ľudia ale volia aj cestu vytlačenia knihy za vlastné peniaze, či si na to vezmú pôžičku. A ak je kniha úspešná, dokáže si na seba spätne zarobiť.“

Ak sa však chce človek presadiť cez vydavateľstvo, čo odporúčate?

„S vydavateľmi je to pomerne náročné, keďže mnohým chodia denne desiatky až stovky rukopisov a presadiť sa touto cestou nie je ľahké, treba to len skúšať. Pokiaľ má človek dobrý nápad, môže sa stať, že vydavateľ sa ho chytí. Ak tak nespraví, stále je tu možnosť ísť cestou spomínaného crowdfundingu.“

www.sme.sk 23.11.2019

Pomocná evidencia 887/1/2019

Vyhodnotili celoslovenskú literárnu súťaž J. Braneckého

V piatok 29. novembra slávnostne vyhodnotili v poradí už 27. ročník celoslovenskej literárnej súťaže Jozefa Braneckého „Studňa sa tajne s dažďom zhovára“. Podujatiu opäť nechýbal medzinárodný rozmer, pričom prvýkrát v jeho histórii literáti výraznejšie zareagovali na vybranú tematickú oblasť.

Výsledky vyhlásili na pôde trenčianskej knižnice, ktorá súťaž zastrešuje s Miestnym odborom Matice slovenskej v Trenčíne, Trenčianskym samosprávnym krajom, Krajskou odbočkou Spolku slovenských spisovateľov (KO SSS) v Trenčíne a mestom Trenčín.

Odbornú porotu v osvedčenom zložení - **Jaroslav Rezník,**

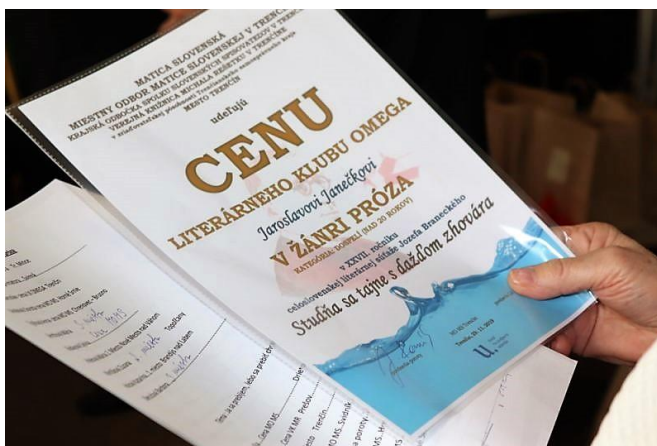
Margita Ivaničková,
Janka Poláková, Ján Maršálek - po vlnnej premiére aj tentoraz posilnil šéfredaktor Literárneho týždenníka **Štefan Cifra**. Ako informoval predseda poroty Jaroslav Rezník, v rámci

27. ročníka hodnotili 253 prác rozdelených do dvoch vekových kategórií. Celkovo sa prihlásilo 103 autorov, z toho 68 žien. Voľný výber žánru ponúkala téma „Ja sa prebijem, lebo sa

prebiť chcem“. Z príspevkov venovaných 100. výročiu úmrtia M. R. Štefánika organizátori zostavili samostatný bulletin.

„Múza klope na tie dvere, za ktorými má prestreté. Ja vám do budúcnosti želám, aby ste každý deň objavili v sebe aspoň jednu hodnotnú vetu alebo myšlienku, ktorá pre vás bude istým štartérom pre väčšie literárne témy,“ povedala tajomníčka KO SSS v Trenčíne Margita Ivaničková.

Medzi ocenenými boli aj trenčianski autori. V žánri próza v kategórii mládež 15 – 20 rokov obsadila 2. miesto **Karolína Papalová**, 3. miesto **Nikol Malcová** a Cenu primátora

mesta Trenčín získala **Alexandra Behranová**. V žánri poézia v kategórii dospelých nad 20 rokov zvíťazila **Andrea Trusková**, Cenu MO Matice slovenskej v Trenčíne prevzala **Eva Bodnárová** a Cenu Verejnej knižnice M. Rešetku v Trenčíne **Dušan Žember**. V žánri próza dospelých udelili Cenu Literárneho klubu Omega v Trenčíne **Jaroslavovi Janečkovi**.

Trenčania boli ocenení aj v tematickej oblasti „Ja sa prebijem, lebo sa prebiť chcem“. Zvíťazil v nej **Martin Lančarič**, Cenu KO SSS v Trenčíne prevzal **Dušan Žember** a Cenu primátora mesta Trenčín **Ružena Viskupičová**.

Literárna súťaž Jozefa Braneckého bola pôvodne určená len pre stredoškolákov, v súčasnosti je otvorená všetkým priaznivcom literárnej tvorby. Vznikla pred 27 rokmi na pôde Miestneho odboru Matice slovenskej v Trenčíne. Súťaž je venovaná pamiatke literáta, historika, spisovateľa a pedagóga, ktorý v Trenčíne strávil významnú časť svojho života.

www.vkmr.sk 29.11.2019

Pomocná evidencia 911/1/2019